

Bianca Bellová vydala svoji sedmou knihu: Magický příběh nazvaný *Ostrov*, který se tentokrát

Ostrov škaredých štětek

Hlavní hrdina nové knihy Bianky Bellové Izar je nejen kupcem, ale především vypravěčem příběhů, například o moru, které jsou ale realističtější než ty, v nichž sám žije.

Spisovatelku Bianku Bellovou není nutné zasvěceným čtenářům dlouze představovat. V současnosti je nejprekládanější českou spisovatelkou, náklady jejích knih doma ale nejsou závratné jako třeba náklady knih Alexy Mornštajnové nebo Kateřiny Tučkové. V případě Bianky Bellové jde však o hlas zcela ojedinelý. Její román *Jezero* (2016) byl přeložen do dvaadvaceti jazyků, včetně arabštiny a japonštiny.

STANISLAV ŠKODA
spolupracovník Týdeníku FORUM

Bianca Bellová se narodila v Praze, její tatínek se do Čech přistěhoval z Bulharska. Spisovatelka bulharsky mluví, s překladateli do bulharštiny řeší finesy například z gastronomické terminologie. První překlad knihy *Ostrov* je také avizován z bulharského nakladatelství, ale nepochybně budou následovat další. Součástí „spisovatelské legendy“ Bianky Bellové je i to, že její bulharská babička byla v šestnácti zvolena královnou krásy a medaili jí předal bulharský car. Manželem Bianky Bellové je rockový hudebník Adrian T. Bell, známý jako zpěvák pražské kapely The Prostitutes.

Bianca Bellová pracovala jako marketingová specialista na vysokých manažerských pozicích, pak se ale rozhodla věnovat psaní, ze světa korporátu odešla a dnes se žije částečně psaním, částečně jako překladatelka a tlumočnice.

Fenomén Jezero

Zlomovým momentem bylo pro spisovatelku Bianku Bellovou vydání jejího románu *Jezero* v roce 2016. Příběh chlapce Namiho, který vyrůstá s prarodiči v téměř apokalyptické krajině u vysychajícího jezera někde v postsovětském prostoru a nakonec se vydává na osudovou cestu. *Jezero*

se podobá Aralskému jezeru na hranicích Uzbekistánu a Kazachstánu, ale Bianca Bellová své knihy málokdy zasazuje do konkrétních míst. O to víc vynikne sugestivní líčení prostředí a tajemný opar. Z prostředí románu *Jezero* dekadentní postsovětský duch vane jak samohonka ze sudu. Za tento zcela výjimečný román získala Bellová Magnesii Literu i Cenu Evropské unie za literaturu.

Proč ne feministkou

Do médií pronikla Bianca Bellová opět, jaksi nezáměrně, v roce 2019, kdy publikovala na webu iliteratura.cz fejeton nazvaný *Proč nejsem*

feministkou? v odkazu na Čapkův fejeton *Proč nejsem komunistou?* Bianca Bellová tam na pár odstavcích popsala svoji veskrze pozitivní zkušenost z pracovního prostředí. „Nedlouho po absolvování vysoké školy jsem řídila oddělení s ročním marketingovým rozpočtem 120 milionů korun. Plat jsem měla vyšší než většina mých mužských kolegů ve vedení firmy, a to z prostého důvodu: Častěji mi volali headhuntery, aby mě přetáhli ke konkurenci, protože tehdy prostě byla poptávka po lidech s marketingovými zkušenostmi. Ještě vyšší plat měla naše finanční ředitelka, ze stej-

ného důvodu,“ píše Bellová, která odmítá radikální progresivistický feminismus třetí generace, zato se ale angažuje ve prospěch lidských práv muslimských žen nebo například jezídek vězněných radikálními islamisty. „Svinstvo není genderově specifické ani systematické. Požadavky soudobého feminismu pro mě prostě postrádají osobní relevanci,“ uzavírá Bellová.

Za fejeton sice sklídila pochvalné reakce, ale hlavně mnoho nepřátelských. Nejčastějším a víceméně umírněným argumentem feministů bylo, že Bellová tomu nerozumí a musí si gender témata lépe nastudovat.

ČÍSLO TÝDNE

Tolik let nenahrála britská skupina Pink Floyd žádnou novou píseň. Válka na Ukrajině to změnila. Když frontman kapely David Gilmour viděl na náměstí v Kyjevě zpívat ukrajinského muzikanta Andryje Chlyvňuka z ukrajinské skupiny Boombax lidovou píseň *Hej hej povstaň*, napadlo jej, jak získat peníze

na humanitární účely. Pomocí kouzla nahrávací techniky si Pink Floyd půjčili jeho hlas a společně s Nickem Masonem nahráli vlastní verzi písně. Andryj před časem opustil americké turné své kapely a vydal se bojovat domů, kde byl postřelen projektillem z minometu a leží v jedné z kyjevských nemocnic.

VÝROK TÝDNE

„Jsem si jistý, že spolu dokážeme velké věci. Jsem Picasso.“

To řekl v roce 1927 v Paříži tehdy pětáctiletý umělec sedmnáctileté dívky, kterou uviděl oknem. Vůbec netušila, kdo je Picasso. Velké věci spolu ale nakonec dokázali. Marie-Thérèse Walterová inspirovala řadu obrazů,

z nichž některé jsou považovány za největší díla Picassovy osm desetiletí dlouhé kariéry. Ten, kde je Marie-Thérèse, se sama výborná plavkyně, vyobrazena jako mořský tvor, bude nyní vydražen na aukci v Londýně. Vyvolávací cena je 60 milionů dolarů.

VÝROČÍ TÝDNE

Kurt Vonnegut jr.

15 let od smrti spisovatele

V letech 1941–42 studoval biochemii a strojní inženýrství. Poté narukoval do armády. 14. května 1944, na Den matek, spáchala jeho matka sebevraždu. On sám byl v zimě téhož roku zatčen německou armádou a převezen do Drážďan. Tam, údajně jako jeden z pouhých sedmi amerických zajatců, přežil ničivé bombardování města. Všechny tyto události měly zásadní vliv na podobu jeho díla.

Jatka č. 5, Kolíbka, Mechanické piano, Snídaně šampionů... Málokterý spisovatel dokázal být tak cynický a vtipný jako on. „Děkuji vám za pozornost. Mizím odsud.“ To byly poslední věty proslavu, který sám napsal a jeho syn ho přednesl v indianapoliské knihovně McFadden Memorial Lecture, kde byla uctěna spisovatelova památka. Kurt Vonnegut jr. zmizel před patnácti lety, 11. dubna 2007.

odehrává za středověkých morových ran.

FOTO: HOSTIBNO

Přestože spisovatelka nepšla žádnou „objektivní studii“ o feminizmu, ale pár odstavců krátkou osobní úvahu.

Bellová vrací úder

Bianca Bellová se do debaty, kde se jí zastal napří-

tribunálem z objektivizace a sexualizace vlastního těla a posilování genderových stereotypů. Další trestankyně, Bella, se provinila popíráním existence toxické maskulinity. Po roce umrtvující rutiny v tábo-

„Ten příběh jsem začala psát někdy na začátku pandemie, často mi přicházela na mysl analogie s morem, a pak už to šlo nějak ráz na ráz, sami na mě vyskakovali tvorové z bestiářů a různé pověsti, legendy a lidové vyprávěčky. Nezvala jsem je, ale byla radost s nimi pracovat.“

Bianca Bellová o románu Ostrov

klad spisovatel Patrik Ouředník, nezapojila. Před nedlouhou dobou ale Český rozhlas odvysílal její dystopickou povídku *Ptačí klec*.

Vypravuje v ní s notnou dávkou černého humoru příběhy žen, které se v politicky korektní budoucnosti dostanou do převýchovného tábora. Tanečnice Róza je obviněna

že to Bella vzdá a se zrakem upřeným na chlupaté nohy členek výchovné politicky korektní komise připustí, že je správné, že objektivizace vlastního těla je přísně trestána a toxická maskulinita je největším jedem dnešní společnosti.

V roce 2019 ale Bianca Bellová především vydává novelu *Mona*, jejíž hrdin-

ka žije v blíže nespecifikované, tentokrát africké muslimské zemi. Snaží se vzepít osudu, který má nalinkovaný islámským právem a zvyky, což se jí svým způsobem daří. O dva roky později vydává její domovské nakladatelství Host i knihu povídek *Tyhle fragmenty*.

Ostrov

Útlý román *Ostrov* se odehrává kdysi na konci středověku, v době morových ran, o kterých psal italský kronikář Agnolo di Tura, jehož jméno se v knize objevuje. Hlavní postava Izar, kupec ze Smyrny (dnešní Izmir v Turecku), cestuje po celém známém světě, vydává se například do perského Isfahánu, kde mimo jiné hledá zázračného ptáka caladria.

Osudovým místem, kam se vrací, je pro Izara vzdálený ostrov, nevábné a bezbožné místo, kde „i kurvy jsou kostnaté a škaradé a muži příliš rachitičtí a špatně živení, aby stálo za to si je najímat jako pracovní sílu.“ Vládne tam sexuchtivá kněžna, křesťanka a pohanka zároveň, která využívá Izarových služeb. V závěru se pak kupec na ostrově setká s dalším hrdinou knihy, s Hovnařem, což je chlapec, který nemá jméno a jeho povoláním je vynášet s otcem lidské výkaly za městské hradby.

Bianca Bellová stvořila podivuhodný románový svět, kde se míchá fantasy a cestopisy, křesťanský středověk s pohanstvím, temno se světlem. Připomíná trochu knihu Itala Calvina *Neviditelná města* z roku 1972. Nejen tím, že i v knize Bellové se objevuje jeden z nejslavnějších cestovatelů všech dob: Marco Polo, který v Calvinově knize popisuje Kublaj chánovi neexistující krajiny a města. ■

7 UDÁLOSTÍ, KTERÉ SI NENECHTE UJÍT

FILM

Seveřan

Pokud máte rádi vikingskou historii, tenhle příběh zra- dy a pomsty si určitě dejte. Minimálně herecké obsazení slibuje událost – Aleksander

Skarsgård, Nicole Kidman a **Anya Taylor-Joy**, jejíž strhující výkon v seriálu *Dámský gambit* v úloze talentované šachistky máme všichni ještě v paměti. A jeden drb – herečka s režisérem *Seveřana* Robertem Eggersem chystá další spolupráci – měli by spolu v Praze co nevidět natáčet remake němé- ho hororu *Upír z Nosferatu* na motivy románu Brama Stokera.

DIVADLO

Kočka na rozpálené plechové střeše

Záběr ze čtené zkoušky Činoherního klubu.

„Co je vítězstvím pro kočku na rozpálené plechové střeše? To kdybych věděla, asi aby tam vydržela co nejdéle...“ **Činoherní klub** přichází s absolutní klasikou amerického dramatika Tennesseeho Williamse, který za ni

získal Pulitzerovu cenu. V režii Martina Čičváka si znovu necháme vyprávět příběh jedné jižanské rodiny, v jehož filmovém zpracování z roku 1958 excelovali například Elizabeth Taylor a Paul Newman. V pražském divadle se o to teď pokusí mimo jiné Anna Fialová, Jan Hájek, Vladimír Kratina či Naďa Konvalinková. Premiéra je hlášena na 19. 4.

SERIÁL

Lakers: Vzestup dynastie

Quincy Isaiah Johnson jako Magic Johnson

Dobovky umí HBO skvěle. Důkazem je i seriál **Lakers: Vzestup dynastie** o ... vzestupu dynastie Lakers. Basketbalového týmu, který v osmdesátých letech minulého století pod vedením majitele Jerryho Busse (John C. Reilly), trenéra Pata Rileyho (Adrian Brody) a hráčů Kareema Abdula-Jabbara a hlavně Earvina Magica Johnsona dominoval na palubovce, ale hlavně změnil obraz celé NBA. Tahle osmdesátková jízda slunnou Kalifornií je naprosto strhující.

ALBUM

Radůza: Nebe je odemčené

Tři poslední roky svého života, strávené především doma během koronakrizy, mapuje na svém novém albu písničkářka **Radůza**. Původně mělo jít o živou nahrávku, covid tomu však nechtěl. K pozoruhodným místům patří píseň *Dobrý lidi*, kterou zpěvačka natočila s legendou českého bluegrassu Robertem Křesťanem. „Dorazil skvěle připravený do studia a nechtěl žádný honorář. Tak jsem se mu alespoň odvěčila koženým pouzdem na brýle, která sama vyrábím,“ řekla v rozhovoru s ČTK Radůza.

DIVOKÁ KARTA

Vzhledem ke svému nedobrému zdravotnímu stavu trávím více času na gauči a hodně čtu. Převážně detektivky: například Ed McBaina (*Seke- ra, Dívej se, jak umírá- jí*), Petera Maye (*Skála, Ostrov Entry*), Jo Nesba (*Švábi*) atp. Nadchla mě kniha

VÝSTAVA

Jakub Janovský: Betonová zahrada

První velká sólová výstava sedmatřicetiletého výtvarníka **Jakuba Janovského** je od března k vidění v Alšově jihočeské galerii na Hluboké. Umělec ji pojal jako vzpomínku na své dětství. „Výstava nazvaná *Betonová zahrada* sice odkazuje na slavný román britského spisovatele Iana McEwana, naplňuje však zcela jiný obsah, kterým je ironizující i melancholická reflexe dětství a dospívání ve specifickém prostředí panelového sídliště, jež má vliv na formování dětského světa v různých vrstvách jeho projevů,“ řekl k výstavě, na níž obrazy doplňuje série plastik, její kurátor Petr Vaňous.

KNIHA

Kateřina Nedbálková – Tichá dřina: dělnictví a třída v továrně Baťa

Od analýz ženských věznic a lesbických rodin přešla socioložka **Kateřina Nedbálková** (* 1974) k *Tiché dřině: dělnictví a třída v továrně Baťa* (2021). Nechala se zaměstnat v poslední evropské baťovské továrně v Dolním Němčí a pak tam „pozorovala, fotografovala a nahrávala výzkumné rozhovory s dělníky a částečně i s vedením“. Výsledkem je živý pohled na segment společnosti, který jako bychom už ani nechtěli vidět. Kniha je i pro laika čtivě napsanou a osobně prožitou sondou do jedné části otevřené společnosti, která ale výhody takové otevřenosti vzhledem ke svému postavení vůbec nemusí vnímat a oceňovat.

7

FOTOGRAFIE TÝDNE

Manu Braboa a Albert Lores: Černí motýli

Aktuální snímky z válkou zasažené Ukrajiny vystavují v Centru současného umění DOX španělské fotografy **Manu Braboa** a **Albert Lores**. Název výstavy (*Černí motýli: ohořelé kusky života*) odkazuje k ohořelým kusům papíru a nábytku, které se nad ukrajinskými městy vznášejí po bombových útocích, a kterým místní obyvatelé říkají „černí motýli“. „Na rozdíl od šrapnelů, úlomků granátů a dalších pozůstatků války, které symbolizují utrpení a smrt, jsou černí motýli stopami života, který vyhasl,“ říkají k názvu expozice (k vidění do 8. května 2022), kterou připravila společnost *Člověk v tísni*, samotní tvůrci.

Vladimír Mišík, zpěvák